

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

uj műsorok az irodalmi színpadon 1964. január 14.

bb 1. bi/gk-lm fm

1964. január 14.

az irodalmi színpad még januárban több új műsor bemutatására készül. 17-én a magyar írók szövetségével és a magyar újságírók országos szövetségével közösen Gábor Andor emlékestet rendez a költő születésének 80. évfordulója alkalmából. Gábor Andor munkásságát illés Endre Kossuth-díjas író méltatja, a műveiből összeállított műsorban Básti Lajos Kossuth-díjas kiváló művész, Bitskey Tibor, Gordon Zsuzsa, Jancsó Adrienne, Keres Emil, Mezey Mária, Mikés Lilla, Örkényi Éva, Pécsi Sándor Kossuth-díjas érdemes művész, Várhelyi Endre és Vedres Tamás lép fel.

Január 20-án két magyar egyfelvonásost tűz műsorára az irodalmi színpad. Molnár Ferenc: előjáték Lear királyhoz című darabja a színház-sorozat első műve. Molnár Ferenc egy leleplezett szerelmi légyott bonyodalmai kapcsán a színpad és az élet színjátékai között von párhuzamot szellemes ironiával - a színpad javára. A főbb szerepeket Gombos Katalin, Bárdy György és Rátonyi Róbert alakítja.

az est nagy eseménye Honthy Hanna Kossuth-díjas, kiváló művész fellépése Heltai Jenő: interjú című egyfelvonásosában. Honthy Hannát a budapesti közönség évtizedek óta most láthatja először ismét prózai műben, a Nagymama - a színpadtól régen visszavonult híres primadonna - hálás szerepében. A nagymamától interjút kérő fiatal újságírót Rátonyi Róbert, az unokát Gombos Katalin alakítja.

mindkét egyfelvonásos művet seregi László rendezte.

Január 26-án drámai miniatűrök címmel a magyar irodalom négy verses egyfelvonásos remekművét mutatja be az irodalmi színpad. Műsoron Juhász Gyula: Don Quixote halála, Szabó Lőrinc: Testvér-
-látók, Kosztolányi Dezső: A lovak meg a kegyese és Karinthy
Frigyes: Martinovics című művei szerepelnek Szendrői Ferenc
rendezésében./mti/

-i-

KK

bb 2. magyar hét a nyugatnémet rádióban

i s/gk-lm fm

1964. január 14.

magyar hetet rendez január közepén a frankfurt am-main-i nyugatnémet rádió, ebből a célból egy négytagú szerkesztő-riporter együttes 31 riportot készített magyarországról. ellátogattak több gyárba, koncertekre, üzletbe, ahol elbeszélgettek az ott dolgozókkal életükről, terveikről, szórakozásaikról. riportokat készítettek több neves művésztől is, ezenkívül magyar rádiójátékot mutatnak be, s egyenes adásban több közvetítést adnak hangverseny-termeinkből.

ugyancsak magyar hetet rendez ősszel a hamburgi rádió is.

/mti/

-.-

bb 3. megérkeztek az első nevezések a nemzetközi borversenyre

i ie-lm hk

1964. január 14.

a 65. országos mezőgazdasági kiállítás alkalmából az idén ismét megrendezik - augusztus 10. és 20. között - a már hagyományos budapesti nemzetközi borversenyt. az előkészületek már megkezdődtek: a világ valamennyi szőlőtermelő országába, a jelentős bortermelő és borkereskedő cégekhez elmentek a meghívók, összesen mintegy 2 000 levél.

a napokban megérkeztek az első jelentkezések is, a világ-hírű olasz cinzano-cég négyféle vermuttal és kétféle pezsgóval, a nyugatnémetországi dorner-cavas cég kétféle borral vesz részt a versenyen. elküldte nevezését a francia courvoisier konyakgyár és az ugyancsak francia taittinger pezsgógyár, s több más külföldi cég is bejelentette részvételét.

a nemzetközi borverseny hazai „résztvevőit”, a megyei és országos versenyek alapján jelölik ki. számuk, - az előző évi tapasztalatok szerint - 250-300 lesz./mti/

-.-

-2-

MK

bb 4. óriási rétisast ütött agyon az áram

vid j-lm ie

1964. január 14.

kisványa határában egy óriási rétisast ütött agyon az áram. a vadászó madár a zuzmarától ternelt magasfeszültségű villanyvezetők oszlopkötésénél szállott le, és valószínűleg kisebb zúrlatot okozott. az áramütés megbénította lábait és szárnyait, de még élt, amikor rátaláltak. a hatalmas, 240 centiméteres szárnyu madarat nyiregyházán preparálták ki, s a szabócs-szatmár megyében már ritkán található madarak gyűjteményét gazdagítják majd vele./mti/

-.-

bb 5. két fiatal rendező első játékfilmje

i s/gk-lm fm

1964. január 14.

a hunnia filmstúdióban most fejezte be első filmjének utómunkálatait gaál istván rendező és sára sándor operatőr. a két fiatal művész előzőleg kisfilmeket forgatott, többek között együtt készítették a nagysikerű „cigányok”, című rövidfilmet is.

első játékfilmjük, a „sodrásban”, egy tiszaparti nyári táborban játszódik és az ifjúság problémáival foglalkozik. a történet főszerepeit a színház- és filmművészeti főiskola négy hallgatója - moór mariann, dráhota andrea, csikós sándor és orbán tibor - játssza. a felvételeket a tiszapartján és a tiszamenti falvakban készítették. a forgatókönyvet maga a rendező írta.

a filmet a tervek szerint a mokép még az első negyed-évben műsorra tűzi./mti/

-.-

bb 6. megkezdődött a „zöld idény”, hevesben

vid j-lm ie

1964. január 14.

az egri termelőszövetkezetek közös hajtatóházában megkezdődött a „zöld idény”, az olajmezőkön feltört földgáz hasznosításával elérték, hogy az idén minden előző évinél korábban került piacra a friss zöldség. eddig 3 500 fej karalábét küldtek szét a neves megyei boltokba, a borsodi és a nógrádi iparvidékekre, s a hét elején 1 200 darabot utnakindítottak budapestre is. a következő napokban újabb 12 000 fej karalábét szállítanak majd piacra az egriek./mti/

-.-

-3-

MK

pb 7. két fiatal művész a fából faragott királyfi főszerepeiben

1 ml/nné-lm fm

1964. január 14.

az állami operanáz január 18-i előadásán két fiatal művész, Késmár Mária és Dózsa Imre táncolja a fából faragott királyfi főszerepeit.

Mindkét művész neve ismert már az operatőlogaták körében. Késmár Mária, aki 1958-ban fejezte be tanulmányait az állami balettintézetben, már több alkalommal nagy sikert értett meg szobrászati feladatokat: Myrtha szerepét táncolta a Giselle-ben, a Hattyúk tavában egyike volt „a három nagy Hattyúnak”,

Dózsa Imre, aki 1959-ben szerezte meg művészdiplomáját, szintén az állami balettintézetben végezte tanulmányait. A díótörő hercegének szerepében és több más balett-darab- köztük a Hattyúk tava, a Coppelia és az elektronikus szerelme főszerepeiben aratott már emlékezetes sikert. /mti/

-. -

pb 8. „nemzetközi lótalálkozó”, a mezőhegyesi állami gazdaságban

vid j-lm ie

1964. január 14.

A versenylo-tenyésztés és szaporítás továbbfejlesztésére a világ legkülönbözőbb részeiből gyűjtik össze a kiváló apa- és anyaállatokat a mezőhegyesi állami gazdaságban. A szülőpárok között most is valóságos „nemzetközi lótalálkozó”, alakult ki. A magyar származású kancák társaságában amerikából, franciából és dániából importált fajtisza állatokat látni, méreket pedig a Szovjetunióból, Olaszországból, nyugat-németországból és norvégiából vásároltak. A napokban európa egyik legnépszerűbb telivér apaállatát, a Ramseszt hozták be nyugat-németországból. Hasonlóan nemes apaállatuk az olaszországi Boccaccio úgyszólván is.

A mezőhegyesi állami gazdaság tavaly 26 értékes versenylovat adott el itthon és külföldön. Ebben az évben 37 kicsiköt születtek; az első már meg is érkezett. /mti/

-. -

-4-

mti

pb 9. előkészületek a középfoku oktatás általános bevezetésére a fővárosban

1 ml/tné/m/sr

1964. január 14.

A főváros vezető szerveinek kezdeményezésére a budapesti tanácsok előkészületeket tesznek a középfoku oktatás általános bevezetésére. A több évre terjedő feladat megvalósítását mindenre kiterjedő, alapos tervzet készítése előzi meg.

A részletes program mindenképp a népgazdaság és a fővárosi lakosság igényeinek jobban megfelelő, a jelenleginél lényegesen magasabb szintű előzetes kiakasztását írja elő. Ez így szerint ugyanis a fiataloknak alig egyharmada jár szakmát adó középiskolába, - technikumba, illetve szakközépiskolába, - többségük gimnáziumban tanul, pedig a budapesti fiatalok körében az igény a különféle gyakorlati ismeretek iránt ennél lényegesen nagyobb. A mostani tanévben például a gimnáziumi létszámnak csak háromnegyedére, míg a szakmát adó középiskolák létszámának többszörösére történt jelentkezés. A helyes arányok kialakítását szolgálja majd egyrészt a mostani ötéves tervben megkezdődő öt szak-középiskola-építkezés a 9., a 10., 11., 14., és a 21. kerületben, másrészt a gimnáziumi osztályokat átalakítják mégpedig olyan ütemben, hogy az első évfolyam aránya 1965-ig 50-50 százalék, 1970-re pedig már 65-35 százalék lesz a szakmát adó középiskolák javára. A program meghatározza majd a szakközépiskolák profilját, a gimnáziumok továbbfejlesztését, - 1965-ig például egy-egy új gimnázium épül a 11., és a 15., kerületben, - s lehetőséget keres a leánytanulók elhelyezési problémáinak megoldására is. Erre kedvező alapot ad majd az öt plusz egyes rendszerű szakmai előkészítő kizsárolása. Ezeket a lehetőségeket elsősorban a könnyű-mechanikai, a híradástechnikai és az egészségügyi szakmákban igyekeznek megtalálni, emellett a konfekcióipar, az ételmezszeripar és a kereskedelem is igen alkalmas területek.

A fővárosi terv előkészítésére bizottság alakult, amely a kerületi elkészítések és kezdeményezések alapján kezdi meg munkáját. A kerületi tanácsok oktatási osztályainak közreműködésével négyből összehívják a budapesti középiskolák igazgatóinak, pedagógusainak, az iskolákkal együttműködő üzemek vezetőinek, továbbá a tömegszervezetek illetékeseinek tapasztalatait, javaslatait. A széleskörű előkészítés lehetővé teszi, hogy a szakközépiskolák működésének anyagi feltételeit - műhelytermeket, gépeket, szerzőket, - az eddiginél jobban biztosítsák, s lehetőleg minden helyi erőforrást - üzemi segítséget, közsegfejlesztési alapot és adókat - a középfoku oktatás általános bevezetésének szolgálatára állítsanak. /mti/

-. -

le

8 20/-n

le

P

-5-

bb 10. egy év alatt több mint 150.000 olvasó az országos műszaki könyvtárban

l áe/gk/m/fm

1964. január 14.

az országos műszaki könyvtárban elkészült az elmúlt esztendő olvasói mérlege. a statisztikák a műszaki irodalom iránti érdeklődés nagyarányu növekedéséről tanuskodnak. egyetlen esztendő alatt 33 százalékkal több olvasó vette igénybe a könyvtár különböző gyűjteményeit, mint a megelőző évben. mérnökök, szakmunkások, egyetemi hallgatók és műszaki szakemberek a könyvtár olvasóterreibe 146.000 kötet könyvet, csaknem 76.000 szakfolyóiratot tanulmányoztak, és európa legnagyobb szabadalmi tárában mintegy 26.000 dobozban összegyűjtött szabadalmi leírással ismerkedtek meg. ezenkívül még mintegy 75.000 könyvet és majdnem 39.000 folyóiratot kölcsönöztek. a könyvtári dolgozók egyetlen év alatt több mint 150.000 olvasót szolgáltak ki. /mti/

bb 11. február 8-án rendezik meg kaposvárott a hagyományos dorottya-bált

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 14.

február 8-án rendezik meg kaposvárott, a fegyveres erők klubjában a farsang jelentős eseményét, a hagyományos dorottya-bált.

a rendezőbizottság a jelmezes műsorszámokon kívül további két meglepetéssel kedveskedik a csokonai rajongóknak: a bál délutánján dr. juhász géza, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem professzora, a neves csokonai-kutató emlékezik meg a költő munkásságáról, majd a megye fiataljai szavalóversenyen vetélkednek.

a nagyszabásu bált a hagyományoknak megfelelően az idén is a somogy megyei hm népi együttesének diszpalotása nyitja meg, majd három zenekar szórakoztatja reggelig a vendégeket.

a rendezőbizottsághoz már megérkeztek az első helyigénylések, előreláthatólag mintegy félezer hazai és külföldi vendég vesz részt a dorottya-bálon. /mti/

8.24/-n

8.50

P

-6-

le

bb 12. nem kifogástalan a puder, amellyel a hold kendőzi magát - a holdakutatás utóbbi öt esztendőjének eredményei

t tz/lk/m/vg

1964. január 14.

öt évvel ezelőtt, amikor utnak indult a szovjetunióból az első holdrakéta, egycsapásra az addiginak sokszorosára nőtt a csillagászok érdeklődése földünk hűséges kísérője iránt. azóta a csillagászat legkülönbözőbb eszközeivel igyekeznek minél több adatot szerezni a holdról, amelyen minden valószínűség szerint az összes idegen égitestek közül először veti meg lábát az ember.

ezek a kutatások azonban - amint ifj. bartha lajos, az uránia csillagvizsgáló munkatársa elmondotta - eddig meglepő tanulságot szolgáltak: jóval kevesebb konkrét, megbízható adatot szereztek a holdról, mint ahány eddig nem is sejtett és még most is megoldatlan problémára bukkantak.

az egyik - éppen a legkorábban, mert már néhány hónappal a lunyik 1. felbocsátása előtt felmerült - probléma az, vannak-e ma is működő vulkánok a holdon. kozirjev szovjet csillagász ugyanis már 1958 utolsó hónapjaiban tüzhányókítérésre emlékeztető jelenségeket figyelt meg az alphonsus kráterben, majd az elmúlt év utolsó negyedében az aristarchos kráterben jelentkezőt hasonló tünetény. ezekben a kráterekben egyébként ugyancsak kozirjev már előzőleg szén- és hidrogéngáz jelenlétét vélte felismerni, ami arra enged következtetni, hogy a hold közetében viszonylag nagy mennyiségű szénhidrogén tartalmu vegyületek lehetnek, több, mint nálunk, itt a földön.

új magyarázat született a hold sötét, szinte csokoládébarna sikságainak mibenlétére is. a régebbi felfogással ellentétben, amely szerint ezeken a területeken ma is a sötét őskőzetanyag borítja a felszínt, az a feltételezés merült fel, hogy ezeket a foltokat hajdani, már rég elpárologott óceánok üledékei fedik, amelyek talán még szerves maradványokat is tartalmazhatnak, ebben az esetben az ilyen medencék alján olaj, vagy a szerves anyagoknak valamilyen más bomlási terméke is lehet.

még ennél is „izgalmasabb”, az a véglegesen szintén nem igazolt feltevés, hogy a holdon az ember a felső, víztelen rétegek alatt, a nagyobb mélységekben a kőzetek kristályszerkezte közé záródott, jéggé fagyott vizet is találhat.

a holdon való biztonságos leszállás előkészítéséhez azonban mindenekeelőtt azt kell tudni, milyen felszín várja ott az űrutast. a radarhullámok ilyen tekintetben érdekes jelentéseket hoztak a holdról. az már régóta nem titok, hogy luna istenasszony meglehetősen hű természettel áldotta meg a patronálása alatt álló égitestet, hiszen a hold igen finom „puderréteggel kendőzi” arcukatát. ezek a porszemcsék részint a nap ibolyántuli sugárzásának hatására, részint apró meteorbecsapódások következtében válnak le a sziklákról. újabban azonban szovjet kutatók észrevették, hogy a nagylából 1-10 centiméter közti radarhullámok meglepően erősen szóródnak a hold felületén.

/folyt.köv./

8.44./-n

8.50

Q

-7-

le

bb 12. /nem kifogástalan ... 1. folyt./ m

ennek pedig csak az elhet az oka, hogy ezek a hullámok a vízpor között a hullámhosszuknak megfelelő, tehát 1-10 centiméter közötti méretű szivacsos állományú göröngyökbe ütköznek, a „hold-pudernek”, ezeket az összecsomósodásait nagyobb meteoritbecsapódásokkal magyarázzák. ezek ugyanis egy pillanatra megolvastják a közvetlen környezetet, amely azután rögtön nagyobb kőzetdarabokká fagy össze.

mindez azonban ma még csak feltevés. a hold-kutatás a földi megfigyelő eszközök révén tehát inkább csak növelte a még megoldásra váró problémák számát. s az érdekes az, hogy bár a leckét az űrkutatás adta fel a csillagászoknak, az általuk felismert kérdésekre végső fokon szintén magának az űrkutatásnak, pontosabban a hold körül keringő, vagy oda leszálló űrlaboratóriumoknak és a holdra utazó embernek kell megadnia a választ. /mti/

bb 13. 16 tantermes iskola építését kezdték meg a 7. kerületben
1 sb/tm/m/vg 1964. január 14.

budapest általános iskolai hálózatában a 7. kerületi tantermek a legzsúfoltabbak. különösen a dózsa györgy ut és a lenin körut közötti lakóterület iskolái szűkösek. ezért jelentős, hogy éppen ezen a területen, az alsóerdősor utcában talált helyet egy új iskolának a fővárosi tanács. a 41-es építőipari vállalat dolgozói most kezdték meg az új iskola alapozásának földmunkáit. kismarty lechner kamill építész tervei alapján négyemeletes modern iskolát építenek, amelyben többek között 16 világos tantermet, valamint tanuló-, uttoró- és étkező szobákat és nagy tornatermet kapnak a diákok. az üveghomlokzatu épület tantermi szárnyát erős pillérekre állítják, s így a földszinten arkádszerű átjáróval nyitnak széles utat az iskola udvarához. az új iskolát a jövő év közepén adják át az építők. /mti/

bb 14. újabb magyar műszer, amely eléri a világszínvonalat
1 tz/lk/m/vg 1964. január 14.

nagyon „okos”, rendkívül precíz elektronikus készüléket, ugynevezett automata hőmérséklet szabályozót szerkesztett mézáros pál elektromérnök, a közlekedési mérőműszerek gyára elektromos laboratóriumának vezetője.

az ilyen berendezéseknek azoknál a munkafolyamatoknál van nagy jelentőségük, amelyeknek sikerét leronthatja, ha az üzemi hőmérséklet eltér a pontosan meghatározott szinttől.

/folyt.köv./

9.16/-n

-8-

bb 14. /újabb magyar ... 1. folyt./ m

az új magyar készülékből eddig két típus mintapéldányai készültek el. az egyik a műanyagfeldolgozó gépekre szerelve 100 és 250 celsius fok között működik, a másik a 300-1100 celsius fokra hevített kemencék belső hőmérsékletét tartja állandóan az előírt hőfokon.

ilyen készülékeket sokfelé gyártottak már a világon, de ez az új magyar berendezés mindegyikkel győztesen állja a versenyt. nemcsak azért, mert míg a többiek csupán elektromechanikus megoldásban készülnek, ez elektronikusan működik, hanem főleg azért, mert éppen korszerűbb megoldása miatt csaknem tízszer érzékenyebb azoknál. a magyar készülék arra is felhasználható, hogy szükség esetén a lehűlés folyamatát is lényegesen lelassítsa.

a közlekedési mérőműszerek gyára, ahol az eddig elkészült mintapéldányok jól beváltak, most keresi a megfelelő üzemet, amely a sorozatgyártást megkezdhetné. ilyen készülékekre ugyanis nemcsak itthon, hanem külföldön is igen nagy mennyiségben van szükség, és mivel ez a készülék jelenleg eléri a világszínvonalat, remény van arra, hogy ha idejében piacra kerülhet, értékes kivitelű cikke lesz a magyar műszeriparnak. /mti/

bb 24. tizmázsa hal egy holdról
vid/j/m/1e 1964. január 14.

rekord haltermést értek el a fehértói halgazdaság egyik 45 holdas tavában. a kiemelkedő hozam a vízterület kétszeri hasznosításának eredménye. a még 1962 őszén kihelyezett pontyokat a tóban telettették át, s tavaly korán tavasszal kezdték meg a 70 dekás halak takarmányozását. az első nyári halászatot ennél a tónál tartották meg, s 140 dekás halakat emeltek ki. utána következett a másodszori hasznosítás, amikor ivadékokkal népesítették be a területet. ezzel a módszerrel egy holdról összesen több mint 10 mázsa halhúst nyertek. egyébként a gazdaság mindhárom üzemeiségében - sándorfalván, péteriben és keletbián - egyaránt túlteljesítették a tervet, a 2880 holdat kitevő tavakból 5 mázsánál nagyobb átlaghaltermést takarítottak be.

/mti/

9.20/-n

-9-

le

le

bb 17. míg áll az autó, a sofőr - farag

vid fm/tné vm fm

1964. január 14.

megyeszerte ismernek békésben egy gépkocsit, amely arról nevezetes, hogy „pilótája”, - amikor várakozni kénytelen - bicskájával szebbnél-szebb fafigurákat farag. Vágó Ferenc, a békés megyei kiszöv gépkocsivezetője csak néhány éve népművészkedik, de már többszáz kis remekművet készített: hamutálcákat, asztal-és vitrin-diszeket, famozaikokat. Legtöbb munkáját elajándékozta ismerőseinek. Lakása valóságos kis múzeum. az előszobában sajátkészítésű, székely szalagmintával díszített garnitúra áll. a lakószobát száznál több fából készült kulacs, váza és egyéb dísz tárgy ékesíti.

vágó ferenc legszebb munkáiból a tervek szerint kiállítást rendeznek békéscsabán./mti/

- . -

bb 18. száz éves móringlevél, kalendárium, kuruzsló kézikönyv került elő egy régi ház padlásáról

vid fm/tné vm fm

1964. január 14.

rábaközben egymásután tűnnek el a régi nádfedeles, szabadkéményes, ugynevezett üstökös házak, amelyekből már csak mutatóban maradt egy-kettő a falvakban. beleden, az egyik ilyen házban a mai napig megőrizték a „tisza szoba”, mult századbeli berendezését, amelyet most - mivel a házat lebontják - a soproni múzeum vásárolt meg. a ház tulajdonosai átadtak a múzeumnak egy padláson őrzött, régi ládát is, amelyben száz évvel ezelőtti iratok voltak. közöttük volt egy régi móringlevél, egy kalendárium és a falu husz évvel ezelőtti „javasasszonyainak”, kézzel írott recept füzeté. az iratok tanúsága szerint a „csodadoktor”, nagy becsben állott, bejáratos volt minden házba./mti/

- . -

bb 19. hortobágyi múzeumot rendeznek be a puszta történetének dokumentumaiból, emlékeiből

i vid fm vm fm

1964. január 14.

a hortobágyi puszta történetére vonatkozó dokumentumok, emlékek bemutatására hortobágyi múzeum létesítését tervezik. a pusztai múzeum központja a csárdával szemben, a hortobágy folyó partján álló régi szekérállás lesz. az egykori híd-vásárok idején nagy szerepet játszott szekérállást eredeti formájában állítják helyre, körülötte pedig mintegy negyven különféle építmény szemlélteti majd a pusztai pásztorkodás multját. külön kiállításon mutatják majd be a hortobágy állatvilágát./mti/

- . -

9.40/-n

-10-

le

bb 21. tovább épül a békéscsabai konzervgyár

vid lk vm ki

1964. január 14.

az idén tovább építik, fejlesztik a békéscsabai konzervgyárat. a nyárra elkészül a készáruraktár, amelyben egyszerre 750 vagon szállításra váró terméket helyezhetnek el. ebben az évben megkezdik a munkát a harmincnégymillió forintos költséggel épülő új üzemcsarnokban is. itt a legkorszerűbb borsó- és paradicsomfeldolgozó gépek kapnak helyet.

bővítik a hagymaszárító üzemszert, amelyben hatvanhat vagonnyi készterméket állítanak elő. a gyár az idén, a tervek szerint, 2877 vagon árut ad a kereskedelemnek./mti/

- . -

bb 22. új munkagép a ruházati iparnak

vid lk vm ki

1964. január 14.

a ruházati iparban, mielőtt az anyag szabásra kerülne, előre lyukasított matricával jelölik meg a szabóasztalra felterített 20-25 rétegű ruhaanyagot, s azt villanymotorral hajtott késsel, illetve fűrészszel darabolják fel. egy-egy öltönyhöz a szükséges matrica elkészítése három ember egy napi munkáját vette igénybe, mert kézíerővel nyolcezer-tízezer lyukat ütöttek a papír-mintára. a gyár két újítója, weisz lászló és varga istván elektromos vezérléssel működő perforáló gépet szerkesztett a kézi lyukasztás felváltására. a gép hozzávetőleg egyharmadával csökkentette a matricalyukasztás idejét. a perforálógép hiba nélkül dolgozik, a gyár műszerészei az ország más ruhagyárjai részére is gyártják, sőt ilyen perforáló gépeket kap az ulan batorban épülő ruhagyár is./mti/

- . -

bb 23. gépesítették a téli juhgondozást a tiszavasvári állami gazdaságban

vid j vm ie

1964. január 14.

gépesítették a téli juhgondozást a tiszavasvári állami gazdaságban. a hatalmas hodályban, ahol 300 állatot tartanak, drótkötelpályára szerelt csillás takarmányszállítókat állítottak üzembe. a szállítóedényeket csigákon függesztették fel a kifeszített kötéltre, így vontatómotor nélkül is könnyen mozgathatók. a csillerendszer segítségével egyetlen gondozó kényelmesen elláthatja az állatok etetésének, almozásának munkáját./mti/

- . -

9.41/-n

-11-

le

bb 20. 60 mikrohullámu berendezés a szovjetunióknak - telefonössze-
pontok a világ minden tájára - a budavox külkereskedelmi vállalat
idei exportkötézettségei

1 kf/kf vm vg

1964. január 14.

híradástechnikai iparunk beruházás jellegű gyártmányainak exportörje, a budavox külkereskedelmi vállalat tavaly 88 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolított le, mint az előző évben. az idén további nagy feladatok hárulnak a budavox-ra, hiszen exportja a tavalyihoz képest újabb 25 százalékkal növekszik. a külkereskedelmi vállalat tevékenysége nyomán a beloiannisz, a finommechanikai vállalat, az orion és a telefongyár idei tervét már mind kitöltötték szerződéseikkel biztosított külföldi megrendelésekkel. a vállalat a négy üzem termékeit, a hírközlés hagyományos és legújabb eszközeit, berendezéseit szállítja számos külföldi országba. a budavox idei kötelezettségeiről, exporttervékenységéről, s a gyártó üzemek terveiről tóth imre igazgató tájékoztatta az mti munkatársát.

a telefontechnika „klasszikus”, eszközéből a telefonkészülékből mintegy százezret készít a telefongyár szovjet, kubai, indonéz és etiópiai megrendelésre. románianak 12 000 vonalas, kubának ugyan csak több ezer vonalas telefon főközpontot szállítanak ebben az évben. telefonközpontokat a világ minden tájára - egyebek között egyiptomba, uruguayba, libanonba, indiába, kubába, jordániába, ghánába, brazíliába, ceylonba, ecuadorba, irakba, szudánba - exportálnak. tovább fejlődik a falu telefonközpont gyártás.

a telefongyár és a beloiannisz híradástechnikai gyár a tavalyihoz képest csaknem 50 százalékkal növeli az átviteltechnikai berendezések termelését. mintegy 152 átviteltechnikai berendezést, állomást készítenek elsősorban szovjet, ezenkívül brazil, vietnami, kubai és guineai megrendelésre. a telefongyár a meglévő bk 24 típusu berendezésén kívül megkezdi a bo 3 és a bo 12 típusu transzistoros átviteltechnikai berendezések próbagyártását is.

az orion gyár az idén már teljes egészében átveszi a modern, pm 28 típusu mikrohullámu berendezések gyártását, s szovjet exportra 60-at készít belőlük. ezenkívül kínai, csehszlovák, román és jugoszláv külkereskedelmi vállalatokkal is tárgyal a budavox mikrohullámu berendezések idei szállításáról.

a budavox egyik „legfrisebb”, exportcikke a 3 csatornás, a televízió műsorát és 600 telefonbeszélgetést egyidőben továbbító - szélessávú mikrohullámu berendezés. ezekből tavaly csehszlovákiának szállítottak az ostrava és brno közötti televízió összeköttetés céljára.

/folyt.köv./
9.48/-n

-12-

le

/bb 20. 60 mikrohullámu...1.folyt./vm

a szovjetunióknak is ilyen szélessávú mikrohullámu állomást adott át. ezekhez az idén tartalék alkatrészeket, műszereket szállítanak. ezenkívül a finommechanikai vállalat szovjet megrendelésre újabb 14, összesen 1 000 kilométer távolságu televízió és telefonösszeköttetést biztosító - ilyen berendezést gyárt, s újabb 10 állomás idei szállításáról tárgyal a budavox külkereskedelmi vállalat./mti/

...

bb 25. dunaujvárosi kisz-fiatalok újévi céljai: a gazdaságos termelés és az ifjuság a szocializmusért - mozgalom szélesítése

vid fm/tné vm fm

1964. január 14.

a kommunista ifjusági szövetség dunaujvárosi végrehajtó bizottsága értékelte az üzemi, vállalati és iskolai kisz-szervezetek múlt évi munkáját. megállapította, hogy 1963-ban 15 alapszervezettel és 500 új taggal erősödött a dunaujvárosi szervezet. tagjainak száma megközelíti a 4400-at. dunaujvárosban a kisz-körosztály fiataloknak 63 százaléka tagja a kisz-alapszervezeteknek. a kisz-isták közül múlt év végéig, az év folyamán, majdnem kétezeren teljesítették az ifjuság a szocializmusért mozgalom feltételeit, közülük hatszázhuszonnégyen érdemelték ki az ifjuság a szocializmusért mozgalom első fokozatát.

a dunaujvárosi kisz vb. 1964-ben elsősorban a gazdaságos termelést és az ifjuság a szocializmusért mozgalom erősödését kívánja támogatni. a dunaujvárosi kisz fiatalok 1964 évi legfontosabb feladatának jelölte meg a tervszerű és gazdaságos termelő és építő munkát s fokozottan támogatja az üzemekben és építkezéseken dolgozó csaknem 200 ifjusági brigádot./mti/

...

bb 27. automata zsákolómérlegek készültek hőmezővásárhelyen

vid lk vm ki

1964. január 14.

a hőmezővásárhelyi mérleggyárban elkészült az automata zsákolómérlegek első sorozata. a készülék önműködően méri, majd az előre meghatározott súlynál zsákba üríti a lisztet. a beállított súlynál fotocella ad jelet az anyagot szállító szalag megállítására, a tartály ürítésére, illetve a művelet sorozatos megismétlésére. az automata berendezések modern malmokban, erőtakarmány-gyárakban könnyítik és gyorsítják majd meg a munkát./mti/

...

le

9.51/-n

-13-

1015

bb 26. az idén tovább épül szombathely új lakótelepe

vid lk vm ki

1964. január 14.

Szombathely északnyugati részén épül fel a város új, derkovits gyuláról elnevezett lakótelepe. az első százlakásos ház építését a múlt év végén kezdték meg előregyártott épületelemekből. az idén befejezik a száz családnak otthont adó ház építését és újabb 164 lakás, „összeszereléséhez”, fognak hozzá az építők.

az év második felében megkezdik az 1965-re tervezett nagyszabású munkák előkészítését. a lakótelepen összesen 3200 lakás, iskola, óvoda, bölcsőde, mozi, orvosi rendelő, gyógyszertár, áruház és üzletek épülnek. ez lesz a megyeszékhely legkorszerűbb része. a zömmel négyemeletes épületeket központi fűtéssel, modern berendezésekkel látják el. a tervek szerint több nyolc-és egy tizenháromeleletes ház is épül a lakótelepen. /mti/

- . -

bb 28. új létesítményekkel gazdagodnak a miskolci munkás lakótelepek

vid lk vm ki

1964. január 14.

az idén tovább fejlődnek és újabb létesítményekkel gazdagodnak a miskolci peremkerületeiben kialakult munkás lakónegyedek. diósgyőr szomszédságában, az ugynevezett komlóstetőn az elmúlt években a lenin kohászati művek dolgozói, az üzem és az építkezők közös összefogásával több mint 150 családi házat építettek. a „kohásznegyed”, részére a miskolci tervező vállalat mérnökei társadalmi munkában korszerű fűszer-és hűsoltót terveztek s ezeket a városi tanács a községfejlesztési alapról meg is építtette. a tervező vállalat most nyolctantermes általános iskola terveit készíti. a nagyjából szintén kohászok által lakott papírgyár-környéki családi-házak település, berekaija részére kis üzletházat terveztek, amelynek építését az idén kezdik meg. így az ott lakók bevásárlásaiknál csaknem félórás gyaloglástól mentesülnek.

a másik nagy munkástelepülés a bányászok által lakott perences. itt az utóbbi években állami beruházásból és magánereiből több mint 400 lakás épült. a lakások építésével azonban nem tartott lépést a kommunális beruházás, amit most pótolnak. már megkezdtek korszerű fűszer- és hentesáru-üzlet építését, s készítik újabb üzletház terveit, amelyben a konfekcionált felsőruhától a piperecikkekig úgy szólván mindent beszerezhetnek a vásárlók. perencesen épül fel a miskolci kisipari termelőszövetkezet első szolgáltató kombinátja is, ahol fodrászatot, fényképészműtermet, valamint különböző javító részlegeket helyeznek el. /mti/

- . -

10.00/-n

10/40

-14-

le

bb 15. az évszázad legjelentősebb évjárata tokajhegyalján

vid/j/m/le

1964. január 14.

tokajhegyalja pincészeteiben befejezéshez közeledik az őszelel szűrt borok első fejtése. összesen mintegy 70.000 hektoliter újbort, - furmintot, pecsenyebort és száraz szamorodnit - fejtenek át. az édes szamorodni borok, amelyek magas cukortartalmuknál fogva lassabban erjednek, majd csak februárban kerülnek új hordókba.

a tartali és a tolcsvai állami gazdaságban, ahol mintegy 15.000 hektoliter új bort kezelnek, az átfejtésre kerülő bor 80 százaléka száraz szamorodni jellegű. a pincemesterek véleménye szerint nemcsak aszusodásban volt a múlt esztendő az évszázad legjelentősebb évjárata, hanem a borok minőségében is. már most, az új boroknál is erőteljesen jelentkeznek a tipikus hegyaljai jelleg, a kitűnő zamat és a világon egyedülálló íz. az első borkezelés után mintegy 3 hónapig pihentetik a borokat, és azután fejtik át ismét. ekkor döntik el véglegesen, melyek kerülnek közülük további iskolázásra, hogy a hegyaljai borkak oly nagy megbecsülést szerző száraz szamorodni válják belőlük a nemes penésszel borított pinceágakban.

a tokajhegyaljai állami pincegazdaság több mint 55.000 hektoliter bort vásárolt fel a szüret idején a szőlősgazdáktól, hegy-községektől és szakcsoportoktól. a híres tolcsvai, mádi pincészetekben, valamint a szinte pincelabirintusnak számító sátoraljai helyi üngár-pincékben érlelik és fejtik most az újborokat. a tapasztalat az, hogy sok termelő nem teljes egészében szedte ki az aszuszemeket, ezek egy része bent maradt a borkészítésre szolgáló szőlőben, s így most igen jó minőségűek, magas cukortartalmuk az asztali borok is. /mti/

- . -

bb 16. változatos étrend a mátra és a bükk erdei vadjainak

vid/j/m/le

1964. január 14.

a mátra és a bükk erdeinek értékes vadállományát is erősen megviseli a tartós hideg. az erdészek változatos étrenddel gondoskodnak a vadak kondíciójának javításáról, hogy szervezetük ellenálljon a hidegnek. a nyugatbükk állami erdőgazdaság erdészeteiben mintegy 500 mázsa abraktakarmányt és 200 mázsa lucernát tároltak a vadak téli etetésére. ezenfelül sok egyéb szemesterményt és más vadeledelt is bőségesen biztosítottak a téli hónapokra. a legyengült vadakra nagy veszélyt rejtnek a kóbor kutyák, amelyek a lakott területeket megközelítő állatokkal pusztítják. ezért az erdőgazdaságok vadászatot rendeltek el a lakóterületeikről elkóborolt kutyák ellen. /mti/

- . -

010.05/-n

10/40

-15-

le

bb 29. elegendő szilva-, meggy- és cseresznyefacsemete, szamóca, málna és fekete ribizli szaporító anyag a háztáji gazdaságok és házikertek részére

i kz vm ie

1964. január 14.

cseresznyéből, meggyből, bogyósokból, nyári almából, nyári körtéből és még néhány nyári gyümölcsből a kereskedelem most már évek óta nem bírja kielégíteni az igényeket. a statisztika tanúsága szerint az összes felvásárolt és forgalomba került gyümölcsön belül a nyári gyümölcsök részaránya az 1958 évi 38,2 százalékról 23,2 százalékra csökkent, amikor pedig nemcsak a belföldi kereslet növekedett, hanem az export-lehetőségek is jók voltak. e probléma, mint a szakemberek rámutatnak, abból adódik, hogy a szedés munkaigényessége miatt ezek a gyümölcsök egyelőre nemigen alkalmasak nagyüzemi termelésre, tipikusan háztáji cikkek, néhány fányi meggy, cseresznye, vagy egyéb nyári gyümölcs betakarítása családon belül könnyen megoldható, s nagyon szép jövedelmet biztosít. a földművesszövetkezetek ezért a következő években céltudatosan szervezik a háztáji adottságok fokozott kihasználásának ezt a módját: fontos feladatuknak tekintik a kihasználatlan paraszti udvarok és szérűskertek fásításának, valamint az ugynevezett zárt kertek felújításának elősegítését.

örvendetes, hogy az országos szervek felismerése összetalálkozott a telepítési, termelési kedv fokozódásával. a falusi lakosság felismerte azt a lehetőséget, amely a kihasználatlan udvarok, szérűskertek betelepítésében rejlik. ezzel összefüggésben országszerte megnövekedett a háztáji gazdaságok gyümölcsfacsemete-kereslete, e kedvező helyzetben belül azonban figyelemreméltó az az adott helyzet félreismerésére utaló körülmény, hogy sokhelyütt a háztájiban is ugyanazokat a gyümölcsöket akarják termelni, mint a nagyüzemekben. elsősorban az őszi alma és az őszibarack iránti kereslet növekedett. a szakemberek ezzel kapcsolatban rámutatnak: helyes ugyan, ha a családi szükséglet mértékéig ezeket is megtermelik a „ház körül”, jövedelemforrásként azonban csak korlátozott mértékben jöhetnek számításba, mert hiszen néhány év múlva - lényegében mire termőre fordulnának - a nagyüzemek ezekből a gyümölcsökből olyan nagy tömeget adnak piacra, amely mellett e gyümölcsök háztáji termelése elveszti a jelentőségét. csonthéjasokból, bogyósokból viszont a továbbiakban is kitűnőek lesznek az értékesítési lehetőségek.

a földművesszövetkezetek annak megfelelően elsősorban is arra törekednek, hogy csonthéjas és bogyós gyümölcsfacsemetekkel lássák el a háztáji gazdaságokat.

/folyt.köv./

10. 10/-n

104

-16-

le

/bb 29. elegendő.....1.folyt./vm

ezekből - szilva -, cseresznye- és meggyfa - csemetékéből, szamóca, málna, fekete ribizli szaporító anyagból - már az idén viszonylag bőséges mennyiséget bocsátanak a lakosság rendelkezésére. a tapasztalat szerint maguk a szövetkezeti gazdaságok is szívesen nyújtanak segítséget az ilyen telepítésekhez. győr- sopron megye egyes közös gazdaságaiban egymás mellett mérik ki például a málna telepítésére vállalkozó tagok háztáji földjét. nem példátlan már az olyan eset sem, amikor ilyen módon 24 holdas összefüggő háztáji málnáskert jön létre. erőfeszítéseket tesznek a földművesszövetkezetek az irányban is, hogy egyéb gyümölcsfacsemetékéből is az eddiginél lényegesen többet biztosítsanak a háztáji gazdaságoknak, az idén azonban e téren még nem várható lényeges javulás./mti/

- . -

bb 30. hatvanezer kötet könyvet cseréltek ki új példányokkal a hajdu-bihar megyei könyvtárakban

vid fm/tné vm fm

1964. január 14.

hajdu-bihar megyében és debrecenben a könyvtárak állományában nagyon sok régi, elavult könyv volt. most nagy „letárolást”, végeztek és kiválogatták a selejtezendő könyveket. összesen 60.000 kötet került le a polcokról. helyükre 800.000 forint értékben csaknem 60.000 új könyv kerül még a téli hónapokban, úgyhogy a megyében a könyvtárak állománya továbbra is 360.000 kötet lesz./mti/

- . -

bb 33. szállításra kész az 1500 vagon rizs a karcagi hántolóban

vid j vm ie

1964. január 14.

a korszerűsített karcagi hántolómalomban, ahol az alföld rizstermésének csaknem egészét dolgozzák fel, meghántolták az 1500. vagon rizst. naponta 15 vagon nyers terményt eresztenek át a gépeken és ebből 10 vagon tiszta rizs kerül a raktárakba. a múlt évi termés nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is jobb volt az előző éviénél: a szemek szépek, egészségesek. a hántolómalom raktárában zsákolják, csomagolják a kész rizst, naponta 150 mázsát készítenek elő szállításra. a múlt évi termést - a megnövekedett feladatokat miatt - előreláthatólag a nyár elejéig dolgozzák fel./mti/

- . -

10. 15/-n

104

-17-

le

bb 34. elkészült a d-4-k traktor 90 lóerős változatának minisorozat

i sl/tm/m/vg

1964. január 14.

a nagysikerű 65 lóerős d-4-k típusu traktort a hazai és a külföldi szakemberek is elismeréssel fogadták. bár az első nagyobb sorozat csak tavaly készült el, az idén már több mint 1.400-at gyártanak belőle, ennek körülbelül felét az nok és Lengyelország részére. tekintve, hogy a gépnek igen nagy a jövője, újabb változatait is kialakítják, hogy a különböző országok a talajviszonyaiknak legmegfelelőbb traktort vásárolhassák. most készült el a gép új változatának kilenc mintapéldánya, amelyeket 65 lóerős helyetti hathengeres, 90 lóerős motorral szereltek fel, s a nagyobb motornak megfelelően alakították át a traktor szerkezetét is.

az új változat minden munkát eggyel magasabb sebességi fokozatra kapcsolva bír elvégezni, mint az eredeti gép, s gyorsaságát a nagy kiterjedésű földterületeken lehet igen előnyösen felhasználni. súlya mindössze 4.650 kilogramm, tehát alig nehezebb, mint a 65 lóerős. gázolajtartályában 12 órás munkához elegendő üzemanyagot képes magával vinni. a gépet szervó-kormányval és az ndk-val együttműködve gyártott korszerű szivattyúkkal szerelték fel. a motor élettartama és üzembiztonsága is kiváló.

a mintapéldányból azért készítettek viszonylag nagy sorozatot, hogy egy időben több helyen is kipróbálhassák és a tervtől eltérően 1967 helyett már jövőre megkezdhesék a sorozatgyártást. a mintapéldányok többségét itthon próbálják ki, de kísérleti célokra az ndk-ba, a potsdam-bornim-i mezőgépkísérleti intézetnek is küldenek a 90 lóerős traktorból. /mti/

...-

bb 35. kulturális bemutatók a pécsi ifjúsági szórakozóhelyeken, ötórás tea a falvakban

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 14.

baranya megye 74 ifjúsági klubjában szellemi vetélkedőket, táncdelutánokat, filmkétókat, élménybeszámolókat rendeznek a fiatalok részére. ezekben a hetekben azonban mind a klubokat, mind a művelődési házakat a művészeti együttesek tagjai látogatják legtöbbször, akik szorgalmasan készülnek az ifjúsági kulturális seregszemle járási bemutatóira. pécsen már meg is kezdődtek a bemutatók: az ifjúsági szórakozóhelyeken - a hullám étteremben, a tavasz eszpresszóban - rendezték meg a táncdalénekesek vetélkedőjét. jelenleg a versmondók és ének-szólisták versenye van műsoron, s ezt követi majd februárban a táncsastánc-verseny.

/folyt.köv./

10.20./-n

-18-

1045

bb 35. /kulturális ... 1. folyt./ m

a baranyai falvak cukrászdáiban, eszpresszóiban a földművelőszövetkezetek és a kiszervezetek ötórás teákat rendeznek, amelyeken művészeti műsorokkal szórakoztatják az ifjúságot. a fiatalok élvezik a tél örömeit is: szán- és síturákon keresik fel a mecseki vadászházakat, és kiránduló helyeket. pécsen fellendült a közös mozi- színház-, muzeum- és tárlatlátogatás. a pécsi városi művelődési házból 300 fiatal hallgatja „a színjátás és a dráma története”, című előadássorozatot. ugyanitt most üzemi fiatalok részére indítanak előadássorozatot az irodalom, a zene és a képzőművészet kérdéseiről.

a kép teljességéhez tartozik az is, hogy a megyében a fiatalok nagy többsége tanul: pécsen például a napi munka után 16.500 fiatal végez különféle tanulmányokat. /mti/

...-

bb 36. elkészült az első termelőszövetkezeti zárszámadási mérleg bács megyében

vid/j/m/1e

1964. január 14.

az ország egyik legnagyobb mezőgazdasági körzetében, bács megyében elsőnek a szabadszállási Lenin tsz készítette el zárszámadási mérlegét. a múlt gazdasági év szép eredményeit hozott a megye egyik legjobban gazdálkodó termelőszövetkezetében. a tagok részesedése csaknem egymillió, a közös gazdaság tiszta vagyona pedig több mint egymillió forinttal növekedett egy esztendő alatt. míg 1962-ben 30 forintot ért egy munkaegység, a tsz-ben, most 37 forintot osztanak munkaegységenként. a szövetkezet tagjainak a közös munkából származó 1963. évi jövedelme ilyenformán jóval meghaladja a 16.000 forintot.

a termelőszövetkezet a múlt gazdasági évben tervszerűen gyarapította a közös vagyont is. többek között üzembe helyeztek egy komplett öntözőberendezést, felépítették egy kukoricagórét és egy tojóházat. úgy tervezik, hogy 1964-ben a tavalyinál is nagyobb mértékben növelik a szövetkezeti vagyont: újabb 10.000 férőhelyes tojóházat s egy nagy gépszint építenek, a kalászosok gyorsabb betakarítására pedig kombájnt szeretnének vásárolni. /mti/

...-

10.36/-n

-19-

1045

le

le

bb 31. huszonhét egységgel bővítik az idén Komárom megye kereskedelmi hálózatát

vid lk vm ki

1964. január 14.

a komárom megyei tanács az idén a tavalyinak kétszeresét, csaknem 48 millió forintot költ a megye kereskedelmének fejlesztésére, huszonhét kereskedelmi és vendéglátóipari egységgel bővítik a hálózatot, kilenc üzletet nagyobbítanak, ötvenegyet korszerűsítenek, elsősorban az új lakónegyedek hálózatát fejlesztik, a korábbi években ugyanis kevés üzletet építettek ezeken a helyeken, így az üzletek zsufoltak, gyakori a sorbanállás.

a megye valamennyi városa kap új üzletet, tatabányán a több kisebb üzleten kívül két ábc kisáruházat, új cukrászműhelyt építenek, tatán kisvendéglőt és a megye első belkereskedelmi kölcsönzőjét nyitják meg, oroszlányon a zöldségellátás javítására építenek új boltot, komáromban tejivót és háztartási üzletet nyitnak, esztergomban a növekvő idegenforgalom kielégítésére kisvendéglőt, bisztrót, önkiszolgáló éttermet, emléktárgyakat árusító üzletet építenek./mti/

bb 32. a pécsi porcelángyár kerámiatárgyaival díszítik villány reprezentatív borkostolóját

vid lk vm ki

1964. január 14.

villányban, a világhírű vörösbor hazájában az állami gazdaság a közeljövőben reprezentatív borkostolót nyit, az izléseesen berendezett helyiséget a pécsi porcelángyár kerámiatárgyaival díszítik, már elkészült az egy négyzetméternél nagyobb kerámia falikép, amelyet egy régi, az 1700-as évekből származó, viaszpecsét mintája alapján alkottak a gyár művészei, egyébként ez lesz a borkostoló „cégere”, is. a falicsempé jellegzetes villányi tájat ábrázol, ugyan csak a pecsét mintázatát használták fel a félliteres villányi kulacs megformázásánál, a tetszetős, finom vörösborral töltött kerámia-kulaccsal a borvidék külföldi látogatóit ajándékozzák majd meg, ezenkívül három szép kerámiavázát és egy szobrot készítettek a pécsi porcelángyárban a villányi borkostoló díszítésére./mti/

1050

-20-

bb 37. vérvörös rubin, mélykék zafír - timföldből - ajkán megkezdték az ipari drágakövek előállítását

i szf/hné vm vg

1964. január 14.

a gyémánt után legkeményebb ásványt, a korundot - mint ismeretes - izzítással mesterségesen bauxitból, jobb minőségben timföldből elő tudják állítani, van olyan eljárás is, amellyel nagy tisztaságú timföldből a korund nemesebb változatait, a természetben igen ritka átlátszó kristályos drágaköveket, a rubint, a zafírt gyártják, főként ipari célra, órák és finomműszerek tengelycsapágyául.

hazánkban, noha fejlett timföldiparunk van és a műkorundgyártás is virágzik, a legutóbbi időkig nem gondoltak arra, hogy mesterséges drágakövet próbáljanak csinálni, csak a szakirodalomban fordult elő utalás erre a lehetőségre, egy-két évvel ezelőtt tóth béla, az ajkai timföldgyár és alumíniumkohó laboratóriumának akkori vezetője, jelenleg a gyár főmérnöke kezdett foglalkozni gyakorlatilag a szintetikus drágakő-készítéssel, a külföldi szakirodalom tanulmányozása után kidolgozta a nagy tisztaságú timföldből 3000 celsius fokon előállítható kristályos alumíniumoxid, a nemeskorund, azaz a mesterséges drágakő gyártási eljárását, tavaly laboratóriumi kísérletek során munkatársaival együtt sikerült előállítani nagyobb mennyiségben szintelen, áttetsző drágakövet, majd ennek bizonyos fémoxiddal ötvözött fajtáját, a vérvörös rubint és kobalttal ötvözött változatát, a mélykék zafírt, az ajkai műdrágakövek kísérleti darabjait átadták kipróbálásra az óra- és ékszeripárnak, amely, mint köztudomású, mürubin-köveket használ jobb fajta órák tengelycsapágyául, az órák úgy találták, hogy a magyar mürubin minősége egyezik a külföldiével.

a sikeres kísérletek után ajkán az idén rátérnek a mesterséges drágakövek üzemszerű előállítására, az erre a célra berendezendő kis részlegben, az ajkai üzem bizonyos idő után el tudja látni mürubinnal a magyar óraipart, amely mázsaszámra hozza be az értékes anyagot külföldről, csiszolatlan és kész órákó formájában, órák összeállításához, javításához, a hazai gyártás feleslegessé teszi majd az importot és devizát takarít meg, lehetőség van rá, hogy a gyártás fejlesztésével a műszeripar is kapjon hazai szintetikus drágakövet precíziós műszerek tengelycsapágyaihoz./mti/

11.04/-n

-21-

mbb 38. az első szántás 1964-ben: éjjel-nappal forgatja a földet négy baranyai traktoros

vid j vm ie

1964. január 14.

husz-harminc centiméteres hótakaró alatt pihen a baranyai határ, négy vállalkozó kedű fiatal traktoros mégis munkába állt. az ócsárdi gépállomás dolgozója - horváth zoltán és váltótársa kőszegi józsef, valamint torma lajos és váltótársa, kovács lajos - két nagy teljesítményű, sz-100 típusú láncotlappal erőgéppel fogtak munkához. a pellérdi új barázda termelőségvetkezében ugyanis kissé megkészték az őszi munkák és így a terület egy része mélyszántatlan maradt. a hótakaró nem akadályozza a munkát, mert a nehéz gépek összetömörítik a havat és a 40 centiméteres ekevasak legalább 30 centiméter mély barázdákat hasítanak.

mialatt az egész ország didereg, a határban dolgozó ócsárdi traktorosok kiskabátban ülnek a gépek fülkéjében és időnként még szellőztetni is kénytelenek, annyira fűt a motor. két műszakban - naponta husz órán át - szántanak a traktorok és ez idő alatt egyenként 8-10 holdat művelnek meg. 1964 első szántása a szakemberek megállapítása szerint kifogástalan minőségű. a most megforgatott föld tavaszig jól kifagy, tehát kellően előkészített talajba kerülhet majd a cukorrépa és a kukorica magja. /mti/

- . -

bb 39. üzembe helyeztek két felújított ipari fűtőerőművet

i szf/tm vm vg

1964. január 14.

a múlt évben megkezdett próbaüzem után január elején két nagy fontosságú felújított ipari fűtőerőművet helyeztek üzembe.

a fűzfői nitrokémia ipartelepek kazánház rekonstrukciója során a hőterv tervei szerint üzembe helyezett két, egyenként 24 tonna óránkénti gőztermelésű, 41 atmoszféra nyomású kazán és egy 4.5 megawatt teljesítményű ellennyomású gőzturbina lehetővé teszi, hogy a műanyaggyártásban és a vegyipari alapanyagelőállításban fontos rendeltetésű gyár növelhesse termelését. ezzel elkészült a 170 millió forint előirányzattal tervezett rekonstrukciónak a fele.

a kőbányai sörgyár négyes számú telepén az erőmű rekonstrukciója során 4 megawatt kapacitású ellennyomású gőzturbinát, szén-szállító berendezést és 24 tonna óránkénti gőztermelésű kazánt helyeztek üzembe. a 135 millió forintos rekonstrukciónak itt is a fele készült el a mostani üzembehelyezéssel. /mti/

- . -

12.28/-n

-22-

bb 40. időjárásjelentés

gk/m

1964. január 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. január 14-én, kedden 13 órakor:

kissé mérséklődik a hideg

közép- és délkelet-európában, valamint az atlanti-óceán északkeleti részén izland központtal magas a légnyomás, hideg és ködös az időjárás. európa és az atlanti-óceán többi részén szeles, sokfelé csapadékos az idő. hazánkban tegnap borult, párás, ködös idő uralkodott, többfelé kisebb havazással. az országban a földeteken továbbra is 10-20 centiméter közötti hótakaró borítja. a hőmérséklet legmagasabb értékei hetfőn mínusz 7- mínusz 14, az ország északkeleti megyéiben mínusz 14- mínusz 19 fok között váltakoztak, a ma hajnali hőmérsékletek pedig mínusz 8- mínusz 20 fok között. ma reggel a hegyi hőmérséklet-vastagságok a következők: szabadsághegy 19, királyháza 18, galyatető és kőkeste-tő 13, mátraháza 8, farkasgyepű 20 centiméter. ma délelőtt ország-szerte borult, párás, ködös idő uralkodott, helyenként kisebb havazással.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 10.2 fok volt, 9 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 9 foknál a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, mérsékelt szél irányzatú.

várható időjárás szerda estig: borult, párás, helyenként ködös idő. sokfelé kisebb havazás, mérsékelt szél. kissé mérséklődik a hideg. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 7 - mínusz 12 fok között, helyenként mínusz 12 fok alatti, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 4- mínusz 9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 270 centiméter. /mti/

- . -

13.26/-n

-23-

bb 41. közlekedési balesetek

1 zs/gg/m

1964. január 14.

a 8. kerületi mező Imre ut és a salgótarjáni ut kereszteződésénél virág Istvánné, 48 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy tehergépkocsi. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a Rókus kórházba szállították.

az 1. kerület Clark Ádám tér és a Lánchíd utca kereszteződésénél dr. Faludi Ferenc 71 éves budapesti lakost elütötte személygépkocsijával várszegi Csaba, 23 éves budapesti lakos. az idős ember könnyű sérülést szenvedett. a balesetet az okozta, hogy a személygépkocsi az uttesten megcsuszott és felszaladt a járdára.

a 4. kerület Árpád ut 72 előtt Kühnle Mária, 24 éves budapesti lakos mozgó autóbuszra akart felszállni. a lépcsőről visszaesett, s könnyebben megsérült.

az 5. kerület Szent István körút és a Szemere utca kereszteződésénél Göllöncsér Hermina, 19 éves budapesti lakost személygépkocsijával elütötte Luz József 40 éves dunakeszi lakos. a gyalogos könnyebben megsérült. a balesetet az okozta, hogy a személygépkocsi vezetője tilos jelzésnél hajtott át az uttesten. /mti/

...

bb 42. apróvadtenyésztési tanácskozás Miskolcon

vid/j/m/1e

1964. január r.

a Magyar Agrártudományi Egyesület és a Magyar Vadásztársaság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szervezete kedden Miskolcon apróvad-tenyésztési tanácskozást tartott.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az állami gazdaságok és a vadásztársaságok kezelésében több mint 250.000 holdnyi apróvadász terület van, amelyen az utóbbi években elszaporodott a nyul-, a fácán- és a fogolyállomány. a mezőgazdasági termelés szerkezetének megváltozása viszont az apróvad-tenyésztést is újabb feladatok elé állítja. ezek megvitatását szolgálta a keddi tanácskozás, amelyen nagy emil, az Agrártudományi Egyetem adjunktusa ismertette az apróvadgazdálkodás időszerű kérdéseit. elmondotta többek között: kelet- és nyugat-Európában jelenleg is hazánk a leggazdagabb terület nagy- és apróvadakban nyulexportunk például 10 év alatt ötszörösére emelkedett, és a külföldi vadászok is mind nagyobb számban keresik fel „Európa vadaskertjét”, s benne a borsodi rezervátumokat is. /mti/

...

14. 15/-n

-24-

le

bb 43. január 17-én kiállítás nyílik Peti János festőművész alkotásaiból a Fényes Adolf teremben

1 tf/tr/m/fm

1964. január 14.

Peti János festőművész alkotásaiból állítják össze a Rákóczi uti Fényes Adolf terem idei első kiállítását.

a műcsarnok által rendezett tárlatot január 17-én, pénteken délután fél hat órakor Xantus Gyula festőművész nyitja meg. /mti/

...

bb 44. a társadalmi erőknek a tanácsi munkába bevonásáról tárgyalt a Hajdu-Bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 14.

a Hajdu-Bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén a társadalmi erőknek a tanácsi munkába való még szélesebbkörű bevonásáról tárgyaltak. az elmúlt hetekben megyei tanács tagok, járási vezetők, a megyei tanács vb. titkárságának dolgozói, valamint az ötvös Loránd tudományegyetem jogtudományi kara államigazgatási tanszékének oktatói és hallgatói a helyszínen tanulmányozták a társadalmi erők bevonásának eredményeit és újabb módjait.

az állandó bizottságok eredményes munkáját bizonyítja többek között: 1962 második és harmadik negyedévében 1207 javaslatot terjesztettek a tanács és a végrehajtó bizottságok elé, 1963 hasonló időszakában pedig 1378 javaslatot nyújtottak be. a püspökladányi járási tanács egészségügyi és mezőgazdasági állandó bizottsága felmérte a termelőszövetkezetek idős tagjainak a helyzetét. a javaslatok kidolgozásánál 300 ember véleményét vették figyelembe. 1962-ben és tavaly is 200.000 választó vett részt a tanácstagi beszámolókon. az utóbbi időben a termelőszövetkezetekben is tartottak tanácstagi beszámolókat s ez a kapcsolat újabb segítséget nyújtott a gyengébben működő tsz-ek megszilárdításához.

a tanácstagok szervező munkájának eredményeképpen a múlt évben több mint 11 millió forint értékű társadalmi munkát végzett a megye lakossága. a legutóbbi választás óta Hajdu-Bihar megyében a községi vb. elnöki tisztséget hét helyen társadalmi megbízatásként látják el. hat helyen a tsz elnöke, illetve mezőgazdásza a vb. elnök, nagyhegyesen pedig az általános iskola igazgatója. az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy ezeken a helyeken erősödött a tanácsok tömegkapcsolata. nemcsak a tanácstagok kapcsolódnak be hatékonyabban az állami feladatok végzésébe, hanem számos társadalmi bizottságot is létrehozottak. /folyt. köv./

14. 25/-n

-25-

le

bb 44. /társadalmi ... 1. folyt./ m

vekerden, bihardancsházán és toldon jelentősen megnövekedett az állandó bizottságok aktivitása, segítenek a végrehajtó bizottságnak az ügyek kivizsgálásában, véleményt mondanak segélyezéseknél, az iskolai mulasztások okát megbeszélnek a szülőkkel, vekerde és bihardancsháza községekben 2-3 tagu albizottságokat szerveztek. ezek közreműködnek az építési és bontási engedélyek kiadásánál, véleményt mondanak a kórházi ápolási költségek elengedésénél, résztvesznek a kiskorúak vagyonának vizsgálatában. /mti/

bb 45. magyar-román gazdasági tárgyalások

i sl/sk/m/vg

1964. január 14.

január 10-e és 13-a között megbeszélések folytak budapesten a magyar és a román gazdasági küldöttségek között, amelyeket dr. ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke, illetve gaston marin, a román minisztertanács elnökhelyettese, a román állami tervbizottság elnöke vezetett. a barátság és a teljes egyetértés szellemében lefolyt tárgyalásokon megvizsgálták a magyar népköztársaság és a román népköztársaság közötti gazdasági együttműködés kérdéseit az 1966-1970 közötti időszakra.

a két delegáció intézkedéseket dolgozott ki, amelyek a két ország közötti gazdasági együttműködés és az árucserforgalom további növekedését szolgálják. megállapodtak abban, hogy a központi tervező-szervek következő találkozására, ez év második negyedében kerül sor bukarestben.

x x x

a román állami tervbizottság elnöke által vezetett küldöttség kedden elutazott budapestről. a delegációt a ferihegyi repülőtéren, dr. ajtai miklós, az országos tervhivatal elnöke, továbbá a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a kohó- és gépipari minisztérium és az országos tervhivatal több vezető munkatársa bucsúztatta. /mti/

14.35/-n

-26-

15⁰⁰ *Amel*

bb 46. új színművek bemutatására készül a madách színház

i bi/tr szb fm

1964. január 14.

a madách színházban kedden kezdődtek meg tabi lászló új vígjátékának próbái. a darab végleges címéről még csak ezután döntenek. a téma alapja egy képzeletbeli újsághír, amely szerint minden házasság érvényét veszti, s azoknak, akik fenn akarják tartani házasságukat, 24 órán belül be kell ezt jelenteniük a házfelügyelőnél. a két házastársat, aki a szindarabban a döntés nehéz kérdése elé kerül, tolnay klári és pécsi sándor alakítja. az előadást vámos lászló rendezi. a bemutató napja február 21.

január 15-én a madách színház kamaraszínházában is próbák kezdődnek. itt prosper mérímée három egyfelvonásos darabja: a művész nő hintaja; menny és pokol; és az asszony-ördög kerül színpadra. mindhárom egyfelvonásos a képmutatást veszi célba.

a madách kamaraszínház előadását ádám ottó rendezi. a főbb szerepeket a három egyfelvonásosban psota irén, márkus lászló, váradi hédi, avar istván, lőte attila és tordy géza alakítja. a bemutató február 22-én lesz. /mti/

bb 47. román könyvkiadói küldöttség érkezett budapestre

k bi/tr szb fm

1964. január 14.

dumitru tranca, a román népköztársaság művelődés- és művészeti ügyi állami bizottsága mellett működő kiadói és könyvterjesztői központ vezérigazgatója és valeriu deciu igazgató kedden az 1964. évi magyar-román közös könyvkiadási terv megbeszélésére budapestre érkezett. a vendégeket a nyugati pályaudvaron dr. simó jeno, a kiadói főigazgatóság vezetője és a főigazgatóság több munkatársa fogadta. jelen volt a román népköztársaság budapesti nagykövetségének több munkatársa is. /mti/

bb 48. kilencemeletes lakóházak épülnek debrecenben

vid lk szb ki

1964. január 14.

a debreceni városi tanács végrehajtó bizottságának kedden tartott ülésén bejelentették, hogy az idén debrecenben állami erőből 360 lakás készül el, ezenkívül 310 szövetkezeti lakást építenek, 64 lakás pedig otp öröklakásként kerül átadásra. felépül a város legmagasabb lakóháza, a kilencemeletes, 37 lakásos szövetkezeti lakóház. ezenkívül ebben az évben újabb két kilencemeletes lakóház építését kezdik meg. /mti/

15.50/a

-27-

16⁰⁰ *Amel*

MU

bb 49. 86 millió forintot fordítanak az idén vas és zala megyében talajjavításra - közgyűlést tartott az Őrség-hetési vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat

vid j szb ie

1964. január 14.

1962. decemberében alakult meg zalalövön a vas és zala megyére kiterjedő Őrség-hetési vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat. kilencvenhat vas és zala megyei község, illetve termelőszövetkezet hozta létre azzal a céllal, hogy a keszthelyi agrártudományi főiskola szentgyörgyvölgyön végzett kísérletei alapján megváltoztassák az addig uralkodó bakhátas művelési formát, új termelési rendszer kialakításával, általános vízrendezéssel és komplex talajjavítással jó termővé változtassák e vidék szántóföldjeit, rétjeit és legelőit. a munkák a múlt év tavaszán kezdődtek el, s az év végéig több ezer holdon végeztek mechanikai talajjavítást, vakond-drénezést, mély talajlazítást és általános vízrendezést.

az elmúlt évben végzett munkák és az ideai tervek megtárgyalására kedden közgyűlést tartottak zalalövön a társulathoz tartozó községek, termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, erdőgazdaságok és tudományos intézetek vezetői. a közgyűlésen zsirai istván, a társulat elnöke elmondotta, hogy a társulathoz, amely 96 vas és zala megyei község részvételével kezdte meg működését, egy év alatt további 120 község csatlakozott több mint 200 000 hold területtel. az állam hatalmas összeggel, 1 200 000 000 forinttal segíti a két megye termelőszövetkezeteinek kezdeményezését. ebből az összegből 425 000 hold komplex talajjavítást végeznek el 1970-ig. a víztelenítési munka, az ugynevezett gyűjtőcsatornák építése most, a legnagyobb tél idején is folyik.

1964-ben 70 vas és zala megyei község területén 86 millió forint értékű munkát végez a társulat. kémiai talajjavítást 24 000, mélytalajlazítást 18 000, vakond-drénezést 1 000 holdon végeznek. vízrendezésre 18 millió forintot fordítanak. a múlt évben végzett vakond-drénezés és a vízelvezető árokrendszer eredménye máris nyilvánvaló: ahol ezeket a munkákat elvégezte a társulat, ott nem keletkeztek a termelésre káros pangó vadvizek. /mtl/

--

bb 50. egy év alatt 170 millió forint értékű megtakarítás - sajtótájékoztató a mélyépítési tervezésről

t sb/sk szb vg

1964. január 14.

az építésügyi minisztérium tervezési főosztályának képviselői és a mélyépítési tervező vállalat vezetői kedden sajtótájékoztatót tartottak, s mintegy 100 fényképből és rajzból összeállított kiállításon mutatták be az utóbbi években megtervezett alkotásokat.

/folyt.köv./

16.00/a

16.20/c

16.20/c

- 28 -

bb 50. /egy év alatt... 1. folyt./- szb

többek között a vállalat dolgozói tervezték a dunamenti hőerőmű 2,2 millió köbméteres vízművét, amely naponta csaknem négyszer annyi hűtővizet szállít majd az erőműnek, mint amennyit budapest fogyaszt. most készítik a fővárosi felszíni vízmű második részlegének terveit is. ennek alapján majd újabb 100 ezer köbméter vizet kap naponta budapest lakossága. a vállalat dolgozói az egész magyar iparnak elismerést szereztek a 200 méteres százhalombattai óriáskéménnyel. ez a harmadik legmagasabb kémény a világon, de nemzetközi viszonylatban is egyedülálló eredmény az, hogy a kémény középpontja mindössze 6 centiméterrel tér el a függőleges tengely vonalától.

a vállalat mérnökeinek és technikusainak alkotásai rendkívül sokrétűek, s terveik alapján épülnek a városok, új lakótelepek és üzemek közművei, szennyvittisztító telepei, valamint a gáz- és távfűtő vezetékek. a múlt évben sok terven felüli munkával 127 százalékra teljesítette előirányzatát a vállalat. a fénymásolatokkal együtt annyi tervrajzot készítettek, amennyivel 10 kilométer hosszú és 20 méter széles utat lehetne befedni. ezeknek a terveknek a segítségével az idén mintegy 1,3 milliárd forint értékű mélyépítési munkát kezdenek meg a kivitelező vállalatok. a tervezők sok új műszaki megoldás felhasználásával az utóbbi egy évben 170 millió forintot takarítottak meg az országnak a beruházási programokban előirányzott építési költségből. /mtl/

--

bb 51. zenaida pally budapesten

k ol/tr szb sr

1964. január 14.

zenaida pally, a bukaresti operaház magánénekesnője kedden budapestre érkezett. az európaszerte ismert kiváló mezzoszoprán énekesnő 1962-ben az aida címszerepében mutatkozott be a magyar közönségnek és az elmúlt nyáron mint azucena aratott nagy sikert a szegedi szabadtéri játékok trubadur előadásán, a művésznő, aki több mint félszáz alkalommal vendégszerepelt külföldi operaszínpadokon és hangversenydobogókon, január 16-án az erkel színházban a carman 550. előadásán éneklő bizet operájának címszerepét. partnerei svéd sándor /escamillo/, szőnyi ferenc /don josé/, orosz julia /michaela/ és szirmay mártia /mercedes/ lesznek. zenaida pally január 21-én delila szerepét éneklő ugyancsak az erkel színházban. /mtl/

--

16.15/- szb

-29-

16.20/c

16.20/c

bb 52. dr. fülöp zsigmondné, fülöp margit

k tné-lm sr

1964. január 14.

újságíró, több szakkönyv szerzője kedden elhunyt. temetéséről később történik intézkedés./mti/

--

bb 53. állatokkal együtt leégett két istálló fejér megyében

la-lm la

1964. január 14.

vasárnap leégett a fejér megyei mátyásdomb községben levő lenin termelészövetkezet istállója. sem a helybeli, sem a kikergetett székesfehérvári tűzoltók nem tudták megmenteni az épületet és az állatokat. a kár meghaladja a százezer forintot. a vizsgálat során megállapították, hogy a tüzet eldobott cigarettavég okozta.

hétfőn az abai vörös hajnal termelészövetkezet sertés-fiaztatója vált a tűz martalékává az állatokkal együtt. az előzetes becslések szerint a tűz okozta kár itt is csaknem százezer forint. a vizsgálat megindult./mti/

--

bb 54. a győri szimfónikus zenekar hangversenye a zeneakadémián

k ol/sk-lm fm

1964. január 14.

január 16-án, csütörtökön a győri szimfónikus zenekar ad hangversenyt a zeneakadémián. a zenekart tóth péter vezényli, közreműködik metzker károly hegedűművész. a koncert műsorán rossini: semiramis-nyitány, viski: hegedűverseny, csajkovszkij: vonósszerenád és liszt: les preludes című műve szerepel./mti/

--

18.00/Lm

-30-

18.10
Ké

bb 55. egyiptomba utazott az építők központi táncgyűttese

i áe/sk-lm fm

1964. január 14.

az építők „vadrózsák” központi táncgyűttese kedden háromnapos egyiptomi vendégszereplésre utazott. a táncsoport résztvesz az 1. kairói nemzetközi folklór fesztiválon./mti/

--

bb 56. időjárásjelentés

tm-lm la

1964. január 14.

a meteorológiai intézet jelenti január 14-én, kedden 19 órakor:

kissé mérséklődik a hideg

várható időjárás szerda estig: borult, párás, helyenként ködös idő. sokfelé kisebb havazás, mérsékelt szél. kissé mérséklődik a hideg. várható legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 4-9 fok között./mti/

--

bb 57. a zeneakadémián

tm-lm sr

1964. január 14.

kedd este záborszky józsef karnagy vezetésével jubileumi hangversenyt adott a budapesti 14. kerületi 1. istván általános gimnázium szimfónikus zenekara./mti/

--

-31-

Ké

Meja

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. január 15.

bb 1. négy száz házi betegápoló nővér a fővárosban - életbelé-
pett a területi gondozás új rendszere

i hi/hné szb zs

1964. január 15.

néhány kerület korábbi sikeres kísérletezései alapján, szer-
dán fővárosszerte megkezdte munkáját a körzeti betegápolónői há-
lózati, a területi gondozás új rendszeréről a fővárosi tanács
egészségügyi osztályán elmondták:

- a korszerű egészségvédelem feladatainak sorában nagyjelen-
tőségű az otthon ápolt, fekvő betegek gondozása. egyetlen adat
is jól mutatja ezt: az utóbbi esztendő statisztikája szerint
budapesten évente többszázezer fekvő beteggel foglalkoznak az or-
vosok. feladataikat lényegesen megkönnyíti körzeti ápolónővérek
munkába állítása, - számuk a régiekkel együtt 400 - akik az ott-
hon levő fekvő, vagy mozgásképtelen, de kórházi kezelésre nem
szoruló betegeket a körzeti orvos irányításával ellátják, olyan
feladatokat bíznak rájuk, amelyeknek elvégzéséhez nem kell fel-
tétlenül orvos, de a betegápolásban nélkülözhetetlen: sebkötözés,
borogatás, hőmérés, a gyógyszer beadása, járó- és mozgási gya-
korlatok végeztetése, stb. az ápolónővér nemcsak az előírt gon-
dozást végzi el szakszerűen, hanem a beteg állapotáról is beszám-
ol a kezelőorvosnak.

e teendők ellátásához minden körzeti nővérnek megvan a kellő
felkészültsége, a kétéves ápolónői tanfolyam elvégzése után vala-
mennyien többéves kórházi gyakorlaton vettek részt, s most újabb
három hónapos, különleges kórházi kiképzés után, a gyógykezelés
minden ágára kiterjedő, alapos ismeretek birtokában látnak munká-
hoz a lakóterületen.

az új módszer lehetővé teszi az olyan betegek otthoni ellátá-
sát, akiket kezelőorvosuk eddig - a házi ápolás lehetőségének
hiján - kénytelen volt kórházba utalni. a körzeti ápolónői háló-
zati működésével tehát évente sok kórházi ágy szabadul fel olyan
betegek számára, akiknek állapota inkább megköveteli az intéze-
ti gyógykezelést.

a fővárosi tanács egészségügyi osztályán elmondták még, hogy
jelenleg két-két körzeti orvos mellett dolgozik egy ápolónővér,
a terv az, hogy 1965-ig minden körzeti orvosnak saját területi
aktivistája lesz. /mti/

-.-
-1-

KL